

του εξερχόμενον αιματόχρουν δάκρυ ! θρηνεῖ, και συγκινεῖ και συγκινεῖται και λαχταριστὰ ἀποσπᾶ τὰ δάκρυα ὁ ἐμπνευσμένος αἰοιδός !

Θρηνεῖ, πλὴν, ἀλλοίμονον ! αἱ γοεραὶ τῆς περιπαθοῦς στοργῆς του οἰμωγαὶ δὲν εὐρίσκουν ἤχῳ εἰς τὰ στέρνα τοῦ ἀγγέλου, τὸν ὁποῖον μεταξὺ τοῦ κόσμου ὡς ἀντικείμενον τῆς λατρείας του ἐκλεξε, και ὅστις ὁμοιος ἀειθαλοῦς ἄνθους και ἐπὶ τοῦ τάφου μόνον ἐξανθήσαντος, δὲν γοιτεύει πλέον, δὲν θέλγει.

Ἐκπληκτικὸν φαντασίας ὕψος, μεγαλειότης νοός, γλυκεῖα τοῦ ῥυθμοῦ ἁρμονία, χαρίεις και ἀφελῆς γλῶσσα, ἰδοὺ οἱ χαρακτήρες οἵτινες καθ' ὄλον των τὸ μεγαλεῖον τὰ Ἄνθ η κοσμοῦντες, παρέχουσι πρωτοφανῆ τινα ποιήσιν, ἧτις, καθαρὸρῥεῖθρος ῥυαξ οὐ τὸν ῥοῦν οὐδεὶς κωλύει λίθος, και οὐδενὸς πτηνοῦ ἢ πτέρυξ θολώνει τὰ ὕδατα, διαχέει εἰς τὴν ψυχὴν πᾶν ὅ,τι εὐγενές και θεῖον.

Ἐνθους ἢ νεκρὰ μουσὰ μου ψάλλει

ΤΩ ΔΟΙΔΩ

T ὦν Ἀρθέωv.

Ποίας θεᾶς ὁ δάκτυλος  
Τὴν λύραν σου ἐγγίξει ;  
Μὴ τὰς χορδὰς ἐράσμιος  
Ὁ Ἄγγελος τανύζει  
Ποῦ δίδει τὴν ζωὴν ;

2.

Ἦδεῖα εἰς τὰ στέρνα μου  
Γλυκαντηχεῖ ἢ φωνὴ σου,  
Ζωογονεῖ ἢ εὐσμος  
Ποιητικὴ πνοή σου  
Τὴν ἄχαρον ψυχὴν.

3.

Εἰπέ με, ποῦ ὠκύπτερος  
Ὁ ἔνδοξος φωστήρ σου,  
Ἵτας πτέρυγας του αἰθέριου,  
Ποῦ τάχα ὁ ἀστήρ σου  
Σὲ φέρει, ποιητὰ ;

4.

Ὡς κύκνος γλυκοκέλαδος  
Τὸν ἔρωτα ἐμπνέεις,  
Ὡ ἀηδῶν θρηνόεσσα,  
Ἵτα στήθη διαχέεις  
Αἰσθήματα γλυκὰ.

5.

Και θέλω εἰς τὴν λύραν σου  
Τὴν λύραν μου νὰ ψάψω,  
Ἵτους σπαραξικαρδίους σου  
Θρήνους κι ἐγὼ νὰ κλαῖσω  
Ἵτὸν τάφον της πικρὰ.

6.

Ἵτὸν τάφον ποῦ ἐρωτόβλαστοί  
Κρῖνοι και ῥόδα θάλλουν  
Ἐκεῖ ποῦ πενθοστόλιστοι  
Ἄγγελοι νυκτοψάλλουν  
Τὸν ἄγγελον τῆς γῆς . . .

7.

Θέλω ! πλὴν ἢ ἀγέρωχος,  
Ἦ τολμηρὰ σου μουσα,  
Ὡ γοή ! στὰ ἐπουράνια  
Τὸν νοῦν μου ἀνυψοῦσα,  
Σιγῆς ἐκπληκτικῆς

8.

Μοὶ ἐπιβάλλει φίμωτρον.  
Και, « ἄφισε ἢ μεγάλη,  
(Θεὰ τις μυροδόστρυχος  
Μὲ λέγει,) ὦ, ἄς ψάλλῃ  
Ἦ μουσα τῆς ψυχῆς !

Ἐκ Κερκύρας. Μάρτιος 1853.

Σ. Ε. ΔΟΒΕΡΔΟΣ.

## Η ΜΟΥΣΑ.

Ὡς τοῦ θανάτου ἄγγελος τῆς φύσεως τὰ στήθη  
Ἐπάτησε τὸ φάντασμα τοῦ κρουροῦ χειμῶνος,  
Και πανταχοῦ θανάτιος ὠχρότης ἐπεχύθη,  
Κ' ἐσίγησε τοῦ ἔαρος ὁ ἐρωτύλος τόνος.

Ὁ ποῦς αὐτοῦ δρακόντιος τὸ πᾶν καταβαρύνει,  
Και ὑπ' αὐτὸν ἢ θάλασσα λυγμοὺς ὀδύνης χύνει  
Κ' ἢ γῆ ἀπαρηγόρητος τὰ τέκνα της θρηνεῖ.  
Ἄλλ' ἢ παρθένος ἀνοιξὶς ἠπάτησε τὰ νέφη,  
Τοὺς σκυθρωποὺς ἀγγέλους της, και λάθρα ἦδη γέφει  
Τὸν οὐρανὸν ἢ φίλη της μορφή ἐρατεινῆ.

Τὴν εἶδε και ἀπέσεισε τὰ σάβανα τὰ κρύα  
Ἦ φύσις, λησμονήσασα τοῦ τάφου τὴν ὀδύνην,  
Και μειδιᾷ χαρίεσσα, ὡς πρῶην ἐμειδία,  
Και, χαρωπὸν περιβλήμα, φορεῖ τὴν εὐφροσύνην.

Ἄλλ' ὦ ! ... τὰ πάντα πένθημα τὸ θλιβερόν μου ὄμμα  
Σκοπεῖ . . . τὴν γῆν . . . τὴν θάλασσαν . . . τῶν οὐ-  
ρανῶν τὸ δῶμα . . .

Ἦ ὄψις μου ἀντανακλᾷ τὸ πᾶν ὀδυνηρόν ! . . .  
Μήπως ἐγὼ τῆς φύσεως δὲν ἤμαί τέκνον φίλον,  
Ἄλλ' ἔρημον και ἄγνωστον κοπὲν τοῦ δένδρου φύλλον  
Εἰς τὴν ὀργίλην θύελλαν ἐρρίψθην τῶν Μοιρῶν ; . .

Εἰς τῆς ζωῆς ἐδάδιζον τὴν ἔρημον και εἶδα  
Ἰπὸ τὸν πέκλον τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης τὴν παγίδα.  
Ἐστέναζον . . . ἀλλ' ἤκουσα φωνὴν παραμυθοῦσαν,  
Και εἶδον καταβαίνουσαν παρήγορον τὴν Μοῦσαν.

Μ' ἐφάνη οὐρανόπεμπτος τοῦ παραδείσου κόρη,  
Και στέφανον δαφνόπλεκτον ἀμάραντον ἐφόρει.  
Ἐνώπιόν μου ἤνοιξεν ὀδὸν εἰς τοὺς αἰθέρας,  
Πρὸς κόσμον πρῶην ἄγνωστον πρὸς ἀθανάτους  
σφαίρας,  
Και ἔππον μοὶ ἐδώρησε πτερόεντα και εἶπε :  
« Ἀπέρχου, ὅταν φέρονται κατόπιν σου αἱ λύπαι ».

Εἰς τοὺς αἰθέρας ἔκτοσε μετάρσιος πλανῶμαι,  
 Καὶ τὴν εἰρηκτὴν τοῦ βίου μου τοῦ πρώτου καταρῶμαι,  
 Καὶ δὲν μὲ θέλγει πλέον  
 Οὐδὲν τῆς γῆς ἢ πλούσιον, ἢ μέγα, ἢ ὠραῖον.

Μὲ θέλγει τῶν τρικυμιῶν ὁ θορυβῶδης δαίμων,  
 Τῶν καταιγίδων ἢ βοῆ κ' ἢ πάλη τῶν ἀνέμων,  
 Διότι ἀπὸ νάρκωσιν ληθάργου μ' ἐξυπνίζου  
 Κ' εἰς τῆς ζωῆς τὴν θύελλαν ὅτ' εἶμαι μ' ἐνθυμίζου,  
 Καὶ φεύγω τότε σύννου  
 Πρὸς τῆς παρθένου Μούσης μου τὰς χώρας τὰς  
 εὐξείνουσ.

Διότι δάφνης ἅγιον φυτὸν ἐκεῖ βλαστάνει,  
 Πρὸς ὃ ματαίως φέρεται τοῦ χρόνου ἢ δρεπάνη.  
 Καὶ ὅσι, ἐκ τῶν φύλλων του ἐν φύλλον δρέψη μόνον,  
 Ἀτρόμητος τὴν ἔφοδον ἐμπαιζέει τῶν αἰώνων.  
 Τὸ δένδρον τοῦτο πάντοτε ζητῶν πλανῶμαι σύννου  
 Εἰς τῆς ἁγίας Μούσης μου τὰς χώρας τὰς εὐξείνουσ.

Ἀλλὰ πολλάκις ἵπταμαι εἰς τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα,  
 Καὶ μάταιον τριγύρω μου πλανῶ πολλάκις ὄμμα ...  
 Τὴν Μοῦσαν εἰς τὸ σκῆνωμα τῶν οὐρανῶν δὲν βλέπω,  
 Καὶ πρὸς τὴν γῆν περίλυπος τὰ βήματά μου τρέπω.

Ἄλλ' εἶναι πλάνη; . . . ὄνειρον ; . . . ἀπάτη φαν-  
 τασίας; . . .

Ἐκεῖ τὴν βλέπω ἔλαμβος παρθένου ἐρασιμίας  
 Ἀγνὴν ἐσθῆτα φέρουσαν . . . καὶ τ' οὐρανοῦ τὰ κάλλη  
 Ἐπὶ τῆς γῆς περίβλημα παρθένου περιβάλλει.  
 Καὶ φῶς εἰς τὸν ἐρίζοντα τοῦ βίου μου ἀπλώνει,  
 Καὶ, ὡς Ἡῶς, τοῦ βίου μου τὸ λυκαυγὲς χρυσώνει.  
 Καὶ πρὸς ἐκείνην τρέπομαι . . . καὶ μένω λάτρις  
 σύννου

Τῶν λογισμῶν μου κλισμονῶν τὰς χώρας τὰς εὐ-  
 ξείνουσ.

Σύ ρ ο ς.

ΜΥΡΩΝ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ. (1)

### ΕΛΕΓΓΕΙΟΝ

*Εἰς τὸν θάνατον τῆς Ἑλένης Χάβα, ἀποθαρούσης  
 ἐν Λάρνακι Κύπρου, κατὰ τὸ 19 ἔτος  
 τῆς ἡλικίας τῆς.*

Εἰς τῆς ζωῆς τὰ θέλητρα σὺ μόλις ἐμειδίεις,  
 Μόλις νυμφίου ἀγαθοῦ ἢ χειρὸς σοῦ προετάνθη.  
 Ὁ κόσμος σὲ ἠνοιγέτο μεστὸς εὐδαιμονίας  
 Κ' ἢ μοῖρά σου ὑπέστρωνε τὰ βήματά σου μ' ἄνθη.

(1)\* Σ. Σ. Τὸ ἀνωτέρω ποίημα νέου, Κρητὸς  
 τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα, ἄγοντος δὲ τὸ 18 ἔτος τῆς  
 ἡλικίας του, ἐμφαίνει ἀληθῶς ποιητικὴν ἔμπνευσιν  
 καὶ εὐαισθησίαν, καὶ τοι ἐκ τῶν πρώτων δοκιμῶν  
 αὐτοῦ. Τῷ 1852 ἐξέδωκεν ἐν Σύρῳ, ἕτερα τρία  
 ποιήματα ἐν φυλλαδίῳ ἐπιγραφομένῳ, ὁ Νεοσσός.  
 Εἰς τόσον νεαρὰν ἡλικίαν ἀναπτύξας τοσοῦτον πλοῦ-  
 τον ἰδεῶν καὶ ἀκριβείαν καὶ γλαφυρότητα γλώσσης,  
 τί δὲν ὑπόσχεται εἰς τὸ μέλλον ὁ νέος οὗτος ποιη-  
 τῆς, ἐὰν μὴ ὀλιγορήσῃ τῆς μοῦσῃς του!

Ἦσο ὡς χάρις καλλονῆς, ὡς εὐμαθείας Μοῦσα,  
 Τὸ νεαρὸν σου μέτωπον τῶν ἀρετῶν ἐφόρει  
 Το στέμμα, καὶ νεότητος τὰ ῥόδα συννεοῦσα.  
 Ἦσο τῶν ὀμηλικῶν σου ἀγλαίσμα, ὦ κόρη.

Ἄλλ' οἴμοι! τίς παρέμεινε ἐν τῇ ζωῇ εὐδαιμόν  
 Καὶ ῥόδον ποῖον ἐζήσε μιᾶς πρωίας πέραν; . . .  
 Ὡ! εἶναι, εἶναι βάσκανος τοῦ βίου μας ὁ δαίμων!  
 Ὅ,τι ἂν θάλλῃ τὸ πρῶτ', δὲν φθάνει τὴν ἐσπέραν.

Ἑλένη! ἦσαν νεαρὰ τὰ βίου σου τὰ ἔτη  
 Σ' ἐκόσμει ἔτι νεανθὲς τοῦ ὕμναίου στέμμα,  
 Ὁ νυμφικός σου στολισμὸς σ' ἐνέδυσεν εἰσέτι,  
 Καὶ εἶχες πλήρες ἔρωτος καὶ καλλονῆς τὸ βλέμμα.

Ἄλλ' αἴφνης χεῖρ τις σκελετοῦ σὲ ἀποσπᾶ τὰ ῥόδα  
 Τὸν στολισμὸν σου ἀφαιρεῖ, κ' ὁ θάνατος ἀγρίως  
 Τὸ ἔαρ σου καταπτεῖ μὲ τὸν σκληρόν του πόδα,  
 Καὶ τώρα τάφος ἄωρος ἐκάλυψε καὶ κρύος.

Ὡ γύναι, γύναι νεαρὰ! ἐν τοῦ μνήματός σου  
 Τὴν πλάκα βρέχει ἄληκτος σπονδὴ πικρῶν δακρῶν,  
 Ἐὰν βραχεῖα ἐπὶ γῆς ὑπῆρξεν ἡ ὁδὸς σου —  
 Ἄλλ' ἀσβέστον διέμεινε τὸ ἐπὶ σὲ μνημεῖον.

Εἰς τὰς καρδίας θέλεις ζῆ τῶν ποθητῶν σοι ὄντων,  
 Βρέφους νηπίου, νεαροῦ συζύγου καὶ οἰκείων,  
 Ἐν μέσῳ θὰ περινοστή; ἀείποτε τῶν ζώντων  
 Οὐδ' εἰς τὸ χῶμα ὡς νεαρὰ θὰ κείτεσαι τὸ κρῖον.

\* \* \*

## ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

### ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'.

Ἡ ΣΥΡΟΣ.

Φίλε Ἀλέξανδρε.

Διατρίβων μακρὰν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ  
 τέλους τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀείπο-  
 τε τεινῶν τοὺς πόθους σου καὶ τοὺς λογισμοὺς, ὡς  
 τέχνον γνήσιον αὐτῆς, ἐπεθύμησας νὰ γνωρίσῃς  
 λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος, ὑπὲρ  
 ἧς καὶ σὺ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων ἐμόχησας  
 καὶ ἐθυσιάσας καὶ ἠγωνίστης.

Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ζῶντες Ἕλληνες, γράφεις,  
 ἔχουσιν ἀτελεστάτας καὶ ἀντιπατικὰς περὶ τῆς κα-  
 ταστάσεως τῆς Ἑλλάδος εἰδήσεις, καὶ τοῦτο κω-  
 λῖσι πολλοὺς, ὅπως ἐπιθυμοῦσι, νὰ ἐκλέξωσι τὴν  
 κοινὴν ταύτην πατρίδα μόνιμον αὐτῶν κατοι-  
 κίαν.

Ἀυστυχῶς τοῦτο εἶναι ἀληθές, διότι οἱ πλείους  
 ἡμῶν περὶ παντὸς ἄλλου ἢ περὶ τοῦ οὐσιώδους  
 τούτου ἀντικειμένου μεριμνῶμεν καὶ γράφομεν, ἢ  
 χάριν κακῶς ἐννοουμένης παλιτικῆς, διαστρέφοντες